

PORT
PAYÉ
HELLAS

Έλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Ο Μητροπολίτης' Αττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
'Αριθμός φύλλου 64 1 Ιουλίου 2001

Μοναξιά καί μοναξιά

Μας έπηρεάζει άρνητικά καί μᾶς ἀποδιοργανώνει ή μοναξιά, πού μᾶς κυκλώνει, τούτη τήν ἐποχή καί μᾶς ἀναγκάζει νά περπατάμε σκυφτοί, δίχως τήν παραμικρή συμπαράσταση καί τήν ἀναργκαία συναντίληψη, τά ἀνηφορικά μονοπάτια τῆς ζωῆς.

Διογκωμένες οι πολιτεῖες μας, μέ πανύψηλες κατοικίες καί στενούς δρόμους, μᾶς ύποχρεώνουν νά κυκλοφοροῦμε σωρευμένοι καί στριμωγμένοι στή διάταξη τοῦ κοπαδίου. Άνοιχτά ὅλημερίς καί τά παράθυρα τῶν τηλεοράσεών μας, φέρνουν στίς οίκογενειακές μας ἐστίες ή στούς τόπους τῆς δουλειᾶς μας καί ἄλλα κοπάδια συνανθρώπων μας. Τίς περιπέτειές τους. Τούς πόνους τους. Όστόσο, μέσα στόν οίκουμενικό συνωστισμό, ή ξπαρξή μας νοιώθει μόνη, μονότατη.

Η μοναξιά σφραγίζει τή βίβλο τῆς σύγχρονης ιστορίας. Καταλύει τή γρόνιμη κοινωνικότητα καί οίκοδομεῖ τή συμβατικότητα. Κόβει τίς γέφυρες τῆς ἐπικοινωνίας καί κλείνει τούς ἀνθρώπους σέ πύργους, καλοπεριποιημένους, ἀλλά ἀπρόσφορους γιά συμπορεία καί διάλογο καί συνεργασία.

Ο"μως (ποιός θά τό περίμενε;) οι οίκοδόμοι τῆς παγκοσμιοποίησης φρόντισαν, στήν ἀνατολή τῆς τρίτης χιλιετίας, νά μᾶς σύρουν καί σέ μιά δεύτερη μοναξιά, πολύ σκληρότερη καί πολύ τραγικότερη ἀπό τήν πρώτη. Πάσχισαν (καί σέ μεγάλη κλίμακα τό πέτυχαν) νά ἀνατινάξουν τή γέφυρα ἐπικοινωνίας μας μέ τόν ούρανό. Νά μᾶς ἐγκλωβίσουν στήν ἀπομόνωση τῆς υλοκρατίας. Στό στενό χώρο τοῦ «έδω» καί τοῦ «τώρα». Νά μᾶς ἀποκλείσουν τήν προοπτική τῆς αἰώνιότητας. Νά μᾶς στερήσουν τή χαρά καί τήν ἀνακούφιση, πού ἀντλοῦμε,

καθώς ύψηνουμε τά μάτια καί τίς καρδιές στόν Παντοδύναμο Δημιουργό καί προφέρουμε τήν ἀτίμητη προσευχή «Πάτερ γῆμῶν».

Μοναξιά τῆς ὑπαρξης, πού δέν μπορεῖ ή δέν της ἐπιτρέπεται νά ζήσει τή θεϊκή Παρουσία, νά συμπορευτεῖ, μαζί μέ τόν Ἀναστημένο Ιησοῦ, ὅπως οι δυό μαθητές του περπάτησαν δίπλα Του καί μαζί Του στό δρόμο πρός τήν Εμμαούς, νά ἀνοίξει γόνιμο διάλογο καί νά ἀναπαυτεῖ στήν Ἀγάπη Του, εἶναι τραγική. Καί συνιστᾶ μιά πράξη αὐτοκαταστροφῆς. Ό δρόμος τῆς ζωῆς καταντάει πέρα γιά πέρα ἔρημος. Ἐστω καί ἀν φωτογραφίζεται κατεσπαρμένος ἀπό ὄγκωδεις οἰκοδομές. Ἐστω καί ἀν βουτίζει ἀπό τήν διέναη κίνηση ἢ τούς ἀτέρμονες διαπληκτισμούς τῶν ἀνθρώπων. Τό «σήμερα» καί ὁ «μόχθος» καταβροχθίζονται στό χάος καί συγκαταβροχθίζουν τήν ψυχή στό κενό τοῦ ἀνοημάτιστου κυκλώματος τῆς ζωῆς. Δίχως «ἔλλογη» Ἀρχή καί δίχως δικαίωση τῆς γραμμικῆς κίνησης πρός τό μέλλον. Καί τό «αὔριο», πού σκεπάζεται ἀπό τό βαρύ, «μαῦρο φάσμα» τοῦ θανάτου, ἀπειλεῖ ἀδιάκοπα τήν ὑπαρξη καί τήν κάνει νά χάνει τό θάρρος της καί τό βηματισμό της.

Ηστέρηση τῆς κοινωνίας μέ τό Θεό εἶναι στέρηση τῆς βεβαιότητας γιά τό «σήμερα» καί τοῦ ὄραματος καί τῆς ἐλπίδας γιά τό «αὔριο». Εἶναι ἐμπειρία ὄρφανιας. Ἀποστασιοποίηση ἀπό τή δύναμική τῆς ζωῆς καί περιθωριοποίηση στόν προθάλαμο τοῦ μηδενισμοῦ καί τοῦ ἔξαφανισμοῦ στό χάος.

Αύτή τή μοναξιά, μᾶς προσφέρουν σήμερα τά μυστικά κέντρα προγραμματισμοῦ τῆς ἀνθρώπινης ιστορίας καί ἔκμετάλλευσης τῆς ἀνθρώπινης ζωτικότητας. Μᾶς τρέφουν καί μᾶς ὑπερτρέφουν μέ τήν πλησμονή τῶν μεταλλαγμένων τροφῶν, πού παράγονται στίς πατρίδες τῶν μεγάλων ἔκμεταλλευτῶν. Καί μᾶς ἀφαιροῦν τό δικαίωμα καί τήν ίκανότητα νά βιώνουμε τή γλυκειά παρουσία τοῦ «Θεοῦ-Πατέρα» καί νά ὑπερβαίνουμε τήν ἐγκόσμια μοναξιά μας στό κλίμα τῆς μυστικῆς κοινωνίας μαζί Του. Νά ἀντλοῦμε τό νοηματισμό τῆς ὑπαρξής μας ὅχι ἀπό τήν ἐμπορευματική διαφήμιση τῶν ἐντυπωσιακῶν προϊόντων τῆς τεχνολογίας, ἀλλά ἀπό «τόν ὄντως» Οντα, ἀπό Ἐκεῖνον, πού ὑπέρκειται τῆς ὑλης καί καλύπτει τίς ἀνθρώπινες ψυχές μας μέ τήν ἀπαλότητα καί τή γλυκύτητα τῆς Ἀγάπης Του.

Α"νοιγμασ' αὐτή τήν ἀγάπη, τή θερμή, τή γνήσια, τήν ἀπροσμέτρητη, εἶναι ἡ προσευχή ἐνός ἀγίου τῆς Ἐκκλησίας μας, τοῦ ἀγίου Συμεών τοῦ Νέου Θεολόγου. Τή διατύπωσε σέ στιγμές μοναξιᾶς καί πόνου. "Οταν ἔχασε ἀπό κοντά του τό φωτισμένο καί ἀγαπημένο του δάσκαλο. Προσευχήθηκε καί ἵκετεψε: «Ἐλθέ ὁμόνοις πρόσμονον, ὅτι μόνος εἴμι, καθάπερ ὁρᾶς». Μέ τήν προσευχή του αὐτή καί τήν ἐπανάπτωσή του στή Θεϊκή φροντίδα, βρέθηκε θρονιασμένος στήν ἀπέραντη ἀγκαλιά τοῦ Θεοῦ. Στή θαλπωρή. Στήν πατρική Ἀγάπη.

‘Η summa τῆς τριετίας

B'

Στό παθητικό τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς τριετίας Χριστοδούλου βρίσκεται καταχωρημένη ἡ ἔξουδετέρωση καὶ ἔξουδένωση τοῦ βασικοῦ διοικητικοῦ θεσμοῦ τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Τοῦ Ἀγιοπνευματικοῦ θεσμοῦ τῆς Συνόδου. Ὁ νέος Ἀρχιεπίσκοπος ξεπέρασε κατά πολὺ σέ ἐκτροχιαστική συμπεριφορά, σέ αὐταρχισμό καὶ σέ συγκεντρωτισμό, τόν προκάτοχό του. Καὶ ἀνάγκασε τό βουλευτικό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας νά στηθεὶ ἄφωνο καὶ ἀπραγοστίς κερκίδες τῶν θεατῶν, κατά τή Χρυσοστομική ἔκφραση: «ἄφωνότερον ἵχθυος καὶ ἀπραγώτερον βατράχου». Καί νά λειτουργήσει ως περιθωριακό συγκρότημα χειροκροτητῶν τῶν πρωτοβουλιῶν ἡ τῶν αὐθαιρεσιῶν τῆς μακαριότητάς του.

Μήν ἐντοπίσετε τήν ἐκτροπή μόνο στίς ἀπανωτές ἐκδηλώσεις προβολῆς τῶν τελευταίων, μεταπασχαλινῶν ἡμερῶν. Καί μήν ἐγγράψετε στή βίθο τῶν δυσμενῶν κρίσεών σας, ως περιστατικό στιγμιαίας κοσμικῆς ἔκρηξης, τήν ἀπομόνωση καὶ τή φίμωση ὀλόκληρης τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος στό χειρισμό τῆς Παπικῆς ἐπί-

σκεψης στό βῆμα τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν καί στόν προγραμματισμό ἀνταλλαγῆς ἐγκάρδιων, ἀδελφικῶν ἀσπασμῶν μέ τόν Ἐπίσκοπο τῆς ἴστορικῆς, Ὁρθόδοξης ἐκκλησιαστικῆς ἐπαρχίας τῶν Ἀθηνῶν. Γιά τόν Πάπα μπορεῖ ὁ ἀσπασμός νά ἥταν λεπτομερειακή κίνηση στή διπλωματική σκακιέρα τῆς παγκοσμιοποίησης καὶ τῆς ἀνάδειξης τῆς ρωμαϊκῆς "Ἐδρας ως ἐστίας οἰκουμενικῆς δύναμης καὶ ἀπολυταρχικῆς ἐκκλησιαστικῆς ὑπευθυνότητας. Γιά τόν δεύτερο, ὅμως, παρτενέρ, γιά τόν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστοδούλο, ἡ ἀβροφροσύνη ἥταν τάνυσμα γιά ἔξισωση μέ τήν Παπική ἀπολυταρχία. Ἐνεργοποίηση μύχιου πόθου ὑπεροχῆς καὶ ὑπερεξουσίας. Εύκαιριά ἡγεμονικῆς, μοναρχικῆς προβολῆς. Καί πονηρή δραπέτευση ἀπό τό δεσμευτικό σχῆμα τῆς Συνοδικότητας, πού προάγει καὶ ἐγκαθιστᾶ στήν ἴδια γραμμή τῆς ἀρμοδιότητας καὶ τῆς ὑπευθυνότητας ὅλους τούς ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας, ἀποτιμώντας τή συμμετοχή καὶ τήν εἰσφορά τοῦ «πρώτου», ως ταπεινή διακονία «πρώτου μεταξύ ἵσων».

Δέν είναι χωρίς σημασία, τό γεγονός, ὅτι, ἀμέσως μετά τό ἀποτρά-

βηγμα τῶν τηλεοπτικῶν προβολέων ἀπό τὸ χῶρο τοῦ προσκυνήματος, οἱ πληρωμένοι κοντυλοφόροι τῆς ἀρχεπισκοπικῆς αὐλῆς ἄρχισαν νά τονίζουν τό τροπάριο τῆς ἀνάδειξης τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου σέ προσωπικότητα παγκόσμιας ἐμβέλειας, προορισμένης νά παίξει ρόλο μεσολαβητή καὶ ρυθμιστή σέ ὅλες τίς καιρικές πικρίες τῶν μελῶν τῆς Ὀρθόδοξης οἰκογένειας καὶ πρωταγωνιστή στή συμπορεία τῶν Εὐρωπαϊκῶν λαῶν καὶ στή λιτάνευση τοῦ εἰδώλου τῆς παγκοσμιότητας.

Ἄστειο ἀνέκδoto ἡ δημοσιογραφική καμπάνια. Κακόγουστος ὁ ἀρχεπισκοπικός ἀνδριάντας στό βάθρο τῆς εἰδωλικῆς προσκύνησης. Ἄλλα ἐνδεικτική ἡ κίνηση καὶ ἀποκαλυπτική τῆς ἀχίλλειας πτέρνας τοῦ σημερινοῦ Ἐπισκόπου τῶν Ἀθηνῶν, πού γνωρίζουν νά τήν ἔρεθίζουν οἱ κόλακες τῆς καμαρίλας του καὶ νά ἀποτιμοῦν τήν πράξη τοῦ ἔρεθισμοῦ σέ χρῆμα, σέ εὔνοια, ἢ σέ ἀναρρίχηση.

❀

‘Ο κ. Χριστόδουλος δέν ἔξωτερίκευσε γιά πρώτη φορά, κατά τήν τελετουργία τοῦ Παπικοῦ προσκυνήματος, τήν ἀκόρεστη νοσταλγία τοῦ Παπικοῦ πρωτείου, πού τόν διακατέχει καὶ τόν συνεγείρει. Τό ἔγκλημά του είναι συνεχές. ‘Ο αὐταρχισμός του καὶ ὁ δεσποτισμός του ἀποτελοῦν τά ιδρυτικά κεφάλαια, πού κατέθεσε κατά τήν ἐπίσημη στιγμή τῆς ἀνάληψης τῶν καθηκόντων τοῦ προέδρου τῶν δυό Συνοδικῶν Σωμάτων, τῆς Διαρκοῦς Ιερᾶς Συνοδου καὶ τῆς Συνόδου τῆς Ιεραρχίας.

Κατά τήν ἐνθρόνισή του, μίλησε, ὑποκριτικά καὶ συμβατικά, γιά τή

Συνοδική συγκρότηση καὶ τή Συνοδική λειτουργία τῆς Ὀρθόδοξης ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης. Καί κατέθεσε, ἐξ ἵσου ὑποκριτικά, τήν ὑπόσχεση, ὅτι θά σεβαστεῖ τή Συνοδικότητα καὶ θά τήν ἐπαναφέρει στήν Πατερική της καθαρότητα καὶ στιλπνότητα. Ἔξέπεμψε πρός τό ἐκκλησιαστικό πλήρωμα, μέ ύφος ὥριμασμένου ἡθοποιοῦ, φωτοθολίδα ἐλπίδας, πώς, ὑπό τήν προεδρία του, θά ἐπιτραπεῖ στό Πανάγιο Πνεῦμα νά διεισδύσει στήν αἴθουσα τῶν Συνοδικῶν διασκέψεων καὶ νά ἐνεργήσει φωτιστικά καὶ χαρισματικά, ώστε οἱ ἀποφάσεις τοῦ Σώματος νά μήν είναι γεννήματα διαπλοκῆς ἢ σατραπικῆς ἐπικυριαρχίας, ἀλλά καρποί τῆς γνήσιας εύσέβειας καὶ τῆς κοινῆς αὐτοπαράδοσης στόν Παράκλητο.

“Ομως, ἀμέσως μετά τήν ἔξαγγελία τῶν προγραμματικῶν του δηλώσεων, τήν ἐπόμενη ἀκριβῶς μέρα, ἐπιδόθηκε στήν τεχνολογία τῆς ραδιουργίας. Στήν ἔξουδετέρωση τῶν Ιεραρχῶν ὡς συνοδικῶν Συνέδρων μέ ἐλεύθερη γνώμη καὶ αὐτόνομη ψῆφο. Καί στό σφετερισμό τῶν ἔξουσιῶν, πού ἀνήκουν ἀποκλειστικά καὶ μόνο στά Συνοδικά ὅργανα τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας. ‘Η Διαρκής Ιερά Σύνοδος καὶ ἡ Σύνοδος τῆς Ιεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπογυμνώθηκαν ἀπό τό δικαίωμα προγραμματισμοῦ τῆς ποιμαντικῆς εύθύνης καὶ κατάντησαν νεκρά σχήματα. Ἀπολιθώματα παλαιοῦ μεγαλείου. Δίχως οὐσιαστική ἀρμοδιότητα. Μέ ρόλο κομπάρσου. Μέ Συνοδική δικαιοδοσία δοτή καὶ περιορισμένη. Μέ ἀποστολή(!) νά πλαισιώνουν, ως ὑπασπιστές ἢ ώς τιμητικά ἀποσπάσματα, τόν Ἀρχιεπίσκοπο στίς δημόσιες ἐμφανίσεις του. Στά συλλαλη-

τήρια καί στίς τελετουργίες. Καί μέσοκοπιμότητα νά φορτώνονται στούς ώμους τους τό βάρος τῆς λαϊκῆς κατακραυγῆς, όταν ή ἀβασάνιστη καί ἀχαλίνωτη ἔπαρση τοῦ ὑπερκινητικοῦ Ἀρχιεπισκόπου σηκώνουν τίς θύελλες τῶν ἀντιδράσεων καί προκαλοῦν τούς κεραυνούς τῶν ἐπικρίσεων.

¤

Ἡ καταλυτική ἀχρήστευση τοῦ Συνοδικοῦ συστήματος καί ἡ περιφρονητική ἀπώθηση στό περιθώριο ὅλων τῶν Μητροπολιτῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐκδηλώθηκε καί λειτούργησε σέ πολλά ἐπίπεδα. "Ἐτσι, πού τό πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας μας μεταποιήθηκε σέ μοναρχικό. Σέ κακέκτυπο ἀντίγραφο τοῦ Πατικοῦ. Στή συγκέντρωση τῆς ὑπερεξουσίας καί τῆς ὑπεραρμοδιότητας στό πρόσωπο τοῦ ἐνός ἀνδρός.

‘Ο Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, χαριτολογώντας, σέ ιδιαίτερες ἐπαφές του καί ἀποκαλύπτοντας, μεταξύ σοβαροῦ καί ἀστείου, τίς προθέσεις του, συνηθίζει νά παραπέμπει σέ μιά φράση τοῦ ἄλλοτε Μητροπολίτη Κίτρους Βαρνάθα. ‘Ἐκεῖνος ἔλεγε, θριαμβολογώντας ἀδεολόγητα καί ἀλόγιστα, ὅτι «τή Μητρόπολη Κίτρους τή διοικοῦν τρεῖς. ‘Ο Μητροπολίτης, δ Σεβασμιώτατος καί ἐγώ». Καί ἀποκάλυπτε, μέ αὐτή του τή φράση, πώς διοικοῦσε ἀπολυταρχικά. ‘Ως μονάρχης. Καί πώς τό συλλογικό ὅργανο δέν ἦταν, παρά τό δικό του πρόσωπο, φωτογραφημένο σέ τρεῖς διαδοχικές στάσεις καί μέ τρία προσωπεῖα.

Γιά τόν κ. Χριστόδουλο τά προσωπεῖα δέν είναι τρία. Είναι ἀναρίθμητα. “Οσα τά συλλογικά ὅργανα στήν κεντρική διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Πίσω ἀπό ὅλα αὐτά κρύβεται

τό ἔνα μοναρχικό πρόσωπο. Τό δικό του πρόσωπο. “Οταν μιλάει γιά Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας, μιλάει γιά τόν ἔαυτό του, γιατί κρατάει τό Σῶμα σέ αἰχμαλωσία καί τό ἀναγκάζει νά ἐπικυρώνει μέ τήν Ψῆφο του τίς δικές του ἐπιλογές. “Οταν ἀναφέρεται στή Διαφρή Ήερά Σύνοδο, ἀναφέρεται ούσιαστικά στήν ἐκτελεστική γραμματεία του, πού βάζει, στά τυφλά, ὑπογραφές καί ἐπισημοποιεῖ τίς ἀποφάσεις τοῦ ἀνεξέλεγκτου ἀφέντη. “Οταν ἐπεκτείνει τό λόγο στίς δεκάδες τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, δέν θγαίνει ἔξω ἀπό τόν κύκλο τῶν ἀρμοδιοτήτων του καί τῶν προσωπικῶν ἀποφάσεών του. Ἄλλαζει τό ὄνομα, διαφοροποιεῖται τό μακιγιάζ, ἀνάλογα μέ τό δραματικό ἢ τόν μελοδραματικό ἢ τόν κωμικό ρόλο τοῦ πρωταγωνιστή. “Ομως, τό πρόσωπο είναι ἔνα καί τό αὐτό. ‘Ο καταλυτής τῆς εύλογημένης Συνοδικότητας καί καταληψίας τῆς ἐκκλησιαστικῆς σκηνῆς.

¤

Τά γεγονότα τῆς τριετίας βοοῦν.

1. Τέσσερες φορές, στό διάστημα τῆς τριετίας τό Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας προσκλήθηκε σέ Συνέλευση, γιά νά ἐπιλέξει, ἀπό τόν μακρύ κατάλογο τῶν ὑποψήφιων γιά ἀρχιερατεία, ἐκείνους, πού θά ἀναλάμβαναν νά ποιμάνουν τίς κενές μητροπολιτικές περιφέρειες. Ἄλλα σέ καμμία ἀπό αὐτές τίς ἐκλογές δέν ἀφέθηκε τό Σῶμα ἐλεύθερο, νά ἀσκήσει τό ἱερό του καθῆκον. ‘Ο κ. Χριστόδουλος ἔξεβίασε τούς Ἱεράρχες νά ύποκύψουν στή δική του θέληση καί νά υἱοθετήσουν τή δική του πρόταση. Νά ἀναδείξουν ὅχι τούς ἐκλεκτούς, τούς χαρισματικούς λειτουργούς, πού ἐκδαπανοῦν τίς σωμα-

τικές καί τίς πνευματικές τους δυνάμεις στη διακονία τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀλλά τούς δορυφόρους καί τούς κόλακες τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου, πού ἔξαντλοῦν τήν προσφορά τους στήν ύποταγή καί στό χειροκρότημα. Κάποιοι ἀπό αὐτούς, πού προβλήθηκαν καί ἐπιβλήθηκαν, εἶχαν καταχωρημένες στό μητρῶο τους πράξεις ντροπῆς καί αἰσχύνης. Και ἡ κατακραυγὴ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ ἐναντίον τους καί ἐναντίον τῶν προστατῶν τους ἔκανε τό γύρο τῶν δημοσιογραφικῶν πιεστηρίων καί τῶν ἡλεκτρονικῶν, τηλεοπτικῶν παραδούρων καί μεταμορφωνόταν σέ σούσουρο καί σέ ἀγανάκτηση. Ἀλλά ἡ ἐπιμονή τοῦ προστάτη τους Ἀρχιεπισκόπου δέ λύγιζε. Καί ἡ ἀπαίτησή του νά ἀνυψωθοῦν οἱ σκανδαλοποιοί σέ ἐπίζηλες ἐκκλησιαστικές ἐπάλξεις ὑπερίσχυε καί κατανικοῦσε τίς ἀσθενικές ἐπισκοπικές ἀντιδράσεις. Ἀκόμα καί οἱ «ἀδελφοί» τῆς Χρυσοπηγῆς, οἱ ἀνδρωποί, πού γνώριζαν ἀπό πρῶτο χέρι καί τά κουσούρια τῶν εύνοούμενων καί τήν ἐπιχειρηματολογία τῶν λαϊκῶν ἀντιδράσεων, ὑπέστελλαν τή σημαία τοῦ χρέους καί συνεργοῦσαν στόν ἐμπλουτισμό τῆς Ἱεραρχίας μέ τά ὑποπροϊόντα ἢ τά ἐκβράσματα τῆς Μαγνησίας. Ἡ βούληση τοῦ κ. Χριστόδουλου, καθώς περνοῦσε μέσα ἀπό τό δίσυλο τῆς συναλλαγῆς, τοῦ ἐκφοβισμοῦ ἢ τῆς ύποκριτικῆς ἀναγνώρισης καί θωπείας, κατόρθωνε νά δαμάσει τίς Συνοδικές συνειδήσεις καί νά τίς σύρει αἰχμάλωτες στήν ἀναγνώριση καί στήν κατακύρωση τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ἐπαρσης.

2. Κατά τά τρία αύτά χρόνια, λει-

τούργησαν συμβατικά καί ἀναποτελεσματικά τά ἐπίσημα Συνοδικά ὅργανα. Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος καί ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας. Ἀλλά, λειτούργησε, παράπλευρα καί παράνομα καί μιά «καμαρίλα», πού τή συγκρότησε ὁ Ἀρχιεπισκοπος ἀπό τά μέλη τῆς συνοδείας του. Πέντε ἄνδρωποι, αὐτοί, πού μετέχουν σταθερά στήν «τράπεζα Ἱεζάβελ» (Γ' Βασ. Ιη' 19) καί δυό τρεῖς πρόσθετοι, ἀπό κείνους, πού συνοδοιποροῦν στό μονοπάτι τῆς ἔξουσίας καί τοῦ πλουτισμοῦ, μέ τή θρασύτητα καί τήν ἀναισχυντία, ἀποτέλεσαν τό ἄμεσο, «ἐκλεκτό»(!) ἐπιτελεῖο τοῦ προκαθημένου, πού συσκέπτεται μυστικά καί ἀποφασίζει, δίχως νά ἐνημερώνει τά Συνοδικά ὅργανα καί δίχως νά ζητάει τήν ψῆφο τους.

Θέλετε νά ὀνομάσετε τό σχῆμα αύτό «κούρια» κατά τό σύστημα τῆς Βατικάνειας ὅργανωσης τῆς διοίκησης; Δέ θά δικαιωθείτε στό χαρακατηρισμό σας, μιά καί ἡ ὅμαδα, πού περιβάλλει τόν κ. Χριστόδουλο, δέ διαθέτει ίδιαίτερα ἡγετικά προσόντα καί δέν είναι σέ θέση νά ἐνεργήσει νομότυπα. Θέλετε νά τό ὀνομάσετε «παρασύνοδο»; Θά βεβηλώσετε τόν ἐκκλησιαστικό ὄρο, μιάκαί τόν ἀποδίδετε σέ ὅμαδα, πού δέ θεσμοδετείται μήτε ἀπό τούς Ἱερούς Κανόνες, μήτε ἀπό τόν Καταστατικό Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀλλά θεμελιώνεται στήν ἀρχιεπισκοπική ύπερεύνοια καί στήν ἀνεπίτρεπτη περιφρόνηση τῆς Πατερικῆς ισότητας τῶν Συνοδικῶν Ἐπισκόπων.

Χτεσινοί Ἐπίσκοποι, πού δέν πρόλαβαν νά φυλλομετρήσουν κάν τή βίβλο τῶν ποικίλων ἐκκλησιαστικῶν προβληματισμῶν, προσπέρασαν μέ θρασύτητα ὅλη τή σειρά τῆς Ἱεραρ-

χίας καί στήθηκαν στήν κορυφή, ώς αύδεντίες καί ως οι μόνοι ἀρμόδιοι νά ἀντιμετωπίσουν τά μεγάλα καί ἀκανθώδη θέματα τῆς ἐποχῆς. Οἱ πέντε κινοῦνται ως διορισμένοι ἐπιτελεῖς ἡ ως ἔξουσιοδοτημένοι φορεῖς τῆς Ἱεραρχικῆς ὑπευθυνότητας. Καί οἱ ἐβδομῆντα πέντε παραμένουν στό γύψο. Περιθωριοποιημένοι καί ἀχρηστευμένοι. Χωρίς νά πληροφοροῦνται τί μεδοδεύεται στό κέντρο. Χωρίς νά ἐρωτῶνται, ἄν συμφωνοῦν μέ τίς ἀποφάσεις τῆς ἰδιότυπης «πενταρχίας». Χωρίς νά καλοῦνται νά καταθέσουν τήν ἀγωνία τους καί τήν ψῆφο τους.

⌘

3. Κατά τά τρία ἐπίμαχα χρόνια, ἡ Συνόδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παγιδεύτηκε σε ἀσήμαντα καί ἀνούσια θέματα. 'Ο Ἀρχιεπίσκοπος, ἔχοντας τήν εὐχέρεια νά τή συγκαλεῖ καί τό προνόμιο νά προεδρεύει, ἔκανε κατάχρηση ἔξουσίας καί ὑποβάθμισε τίς Συνεδριάσεις σε μάθημα ἐκφυλισμένου Κατηχητικοῦ Σχολείου. Πρόεδρος ὁ ἕδιος τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, πού εἶναι τό ἐκτελεστικό ὄργανο τῆς Ἐκκλησίας καί πρόεδρος τοῦ ἀνώτατου Σώματος, τῆς Ἱεραρχίας, πού ἔχει τήν ἀποστολή νά ἐλέγχει τίς πράξεις τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, στόμωνε τήν Ἱεραρχία μέ δεύτερης καί τρίτης ἐπιλογῆς θέματα, ἔτσι, πού νά μήν ἔχει τή χρονική ἄνεση καί τήν ἄδεια τῆς ἡμερήσιας διάταξης νά ἀσχοληθεῖ μέ τήν κριτική καί μέ τήν ἀξιολόγηση τοῦ ἔργου τοῦ ἐκτελεστικοῦ ὄργανου, πού εἶναι ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος.

Καί δέν περιορίστηκε σ' αύτή τήν παγίδευση, πού τήν ἔστηνε, μέ πολλή μαεστρία καί ὁ προκάτοχός του. Ἐφ-

ευρετικός σέ πανουργίες, ἐπινόησε καί μιά ἄλλη μέθοδο ἔξουδετέρωσης τῆς γνώμης καί τής ψήφου τῶν πολλῶν. Θρονιασμένος στήν καθέδρα τοῦ προέδρου, διόριζε κάθε φορά τόν ἔαυτό του καί εἰσηγητή. Καί ὑποχρέωνται τήν ὄλομέλεια νά σταθεῖ προσοχή καί νά τόν ἀκούσει ὅχι στά χρονικά περιθώρια, πού δρίζεται ἀπό τόν Κανονισμό τῆς Συνόδου γιά τούς εἰσηγητές τῶν ποικίλων θεμάτων, ἀλλά γιά χρόνο ἀπεριόριστο. Κατά τήν πρώτη Συνέλευση μιλούσε ἐπί δυό ὀλόκληρες μέρες, προκαλώντας φοβερή καταπόνηση στούς Συνοδικούς Συνέδρους καί μανουθράροντας, μέσα στήν ἀτμόσφαιρα τοῦ κόπου καί τής βαρυεστημάρας τή συναίνεσή τους καί τήν ψῆφο τους. Κατά τήν τελευταία, κολοθωμένη Συνέλευση, πού τήν περιόρισε σε τέσσερες μόνο μέρες καί ἐλάττωσε τή δυνατότητα τῆς συζήτησης, ἀφιερώνοντας μιά ὀλόκληρη μέρα στήν ἐκλογή νέων Μητροπολιτῶν, κράτησε ἡ εἰσήγησή του δυόμισυ ὥρες. "Ἄν εἶναι δυνατό νά συγκεντρώσει κανείς τήν προσοχή του γιά ἔνα τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα καί νά ἐπισημάνει τίς φράσεις κλειδιά, πού ὑποκλέπτουν τήν ἐμπιστοσύνη καί προσημειώνουν τή συγκατάθεση! 'Ο χρόνος, πού ἀφέθηκε στούς ὑπόλοιπους εἰσηγητές καί στούς Μητροπολίτες, πού ἔνοιωσαν τήν ἀνάγκη νά ἐκφράσουν διαφορετική ἄποψη ἡ νά εἰσηγηθοῦν ἄλλο τρόπο ἐπίλυσης τῶν προβλημάτων καί προγραμματισμοῦ τῆς ἐκκλησιαστικῆς δραστηριότητας, ἥταν μηδενικός. Κανένας δέν κατάφερε νά ἐκφραστεῖ μέ ἄνεση καί μέ πληρότητα. "Ἀλλωστε, ἔφτασε ὁ πρόεδρος σε τέτοια ἔνταση ὑπεροφίας καί ἐκνευρισμοῦ, ὡστε νά

άφαιρει, έντελως αγαρμπα καί αύτό τόν ἐλάχιστο χρόνο. Νά διακόπτει ἀπότομα τούς ὄμιλητές. "Η νά διατυπώνει μέ στόμφο καί μέ ἀπρέπεια τήν προσταγή «Κάτσε κάτω».

Τά πενιχρά καί ἄχροα ἀποτελέσματα τῶν Συνεδριάσεων τῆς Ἱεραρχίας ἔχουν ἀποτυπωθεῖ σέ ἐπίσημα κείμενα καί είναι προσιτά στόν καθένα. "Οποιος, γιά τόν ἔνα ἡ τόν ἄλλο λόγο, ἔξακολουθεῖ νά πιστεύει, πώς ὑπό τήν προεδρία τοῦ κ. Χριστοδούλου ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας δούλεψε σέ ἀτμόσφαιρα Ἀγιοπνευματικῆς ἐλευθερίας, ἃς ἀναζητήσει τά ἐπίσημα Πρακτικά καί ἃς ἔκτιμήσει, ἀπό πρῶτο χέρι, τήν ποσότητα καί τήν ποιότητα τοῦ ἔργου.

❀

4. Σοθαρά, σοθαρότατα θέματα, ἀποφασίστηκαν, κατά τά τρία αύτά χρόνια τῆς Συνοδικῆς ἀποδόμησης, ἀπό τόν ἐσμό τῆς «παρασυναγωγῆς». Δέν ἐμφανίστηκαν καί δέν κρίθηκαν στήν ὀλομέλεια τῶν ὑπευθύνων Συνοδικῶν Σωμάτων.

Κλασσική περίπτωση ἡ ἔξόρμηση γιά τή συλλογή ὑπογραφῶν μέ αἴτημα τή διεξαγωγή δημοψηφίσματος. "Ολοι θυμοῦνται τή σειρά τῶν ἔξελίξεων. Κατά μήνα Ἰούνιο πραγματοποιήθηκαν τά δυό μεγάλα συλλαλητήρια, στή Θεσσαλονίκη καί στήν Ἀθήνα. Κατά τό δεύτερο αύτό συλλαλητήριο, πού ἔγινε στήν Πλατεία Συντάγματος, δ. κ. Χριστόδουλος, δήλωσε, πώς ὁ ἀγώνας δέ θά σταματήσει μέ τή λήξη τοῦ συλλαλητηρίου, ἀλλά θά τραβήξει σέ μήκος καί θά αὐξηθεῖ σέ ἔνταση. Μεθυσμένος ἀπό τίς σκηνοθετημένες, πολιτικού τύπου, ἰαχές καί ἐπευφημίες, κούνησε ἀπειλητικά τό δάχτυλο καί προειδοποίησε τά κυθερηνητικά στελέχη, ὅτι,

ἄν δέν ὑποχωρήσουν καί δέν ἀποδεχτοῦν τίς προτάσεις του, ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος καί ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας θά ἀ πο φ α σί σ ο υ ν τή συλλογή ὑπογραφῶν, σέ πανελλήνια κλίμακα, μέ αἴτημα τή διενέργεια δημοψηφίσματος.

Χαρακτηριστικό τῆς ἀναγγελίας ἡ ταν, ὅτι προεξοφλοῦσε τή γνώμη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου καί τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας. Δέν ἀνακοίνωσε ἀπλῶς, ὅτι θά είσηγηθεῖ στά δυό Σώματα τό σχεδιασμό τῆς ἐκστρατείας γιά τή συλλογή τῶν ὑπογραφῶν. Ἀλλά, κατηγορηματικά, δήλωσε, πώς θά ἀποφασίσουν τή συλλογή τῶν ὑπογραφῶν. Φυσικά αύτή ἡ διατύπωση ἡταν ἐρμηνευτική τοῦ καταδυναστευτικοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ πνεύματος καί τοῦ σχήματος τῆς αἰχμαλωσίας, στό δποιο βρίσκονται ὑποταγμένα τά διοικητικά ἐκκλησιαστικά σώματα. Καί μόνη αύτή ἡταν ἀρκετή γιά νά πείσει τόν ἀκροατή, πώς οι Συνοδικοί Ἱεράρχες ὑποχρεώνονται συνεχῶς νά εύθυγραμμίζονται μέ τή θέληση τοῦ προέδρου.

Ἄλλα ὑπάρχει καί δεύτερη, ἀκόμα ἐντυπωσιακότερη, ἀπόδειξη. Τό ἐνδεχόμενο νά συνεδριάσουν τά δυό Σώματα, ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος καί ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας, τό δημοσιοποίησε δ. κ. Χριστόδουλος τό μήνα Ἰούνιο. Ἀλλά, ἴσαμε τόν Ὁκτώβριο, ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας δέ συνεδριάσε. Καί, δημως, στίς 14 Σεπτεμβρίου ἀρχισε ἡ συλλογή τῶν ὑπογραφῶν. Δίχως νά τεθεῖ τό ἐρώτημα στό ἀνώτατο Συνοδικό ὄργανο. Καί δίχως νά ὑπάρξει ἡ ἀπαραίτητη ψηφοφορία.

‘Ο προκαθήμενος τό σκέφτηκε. ‘Ο προκαθήμενος τό ἀποφάσισε. Καί ἡ ἀ-

πόφασή του ύπερεκάλυψε καί περιθωριοποίησε τή Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας.

Θά ἀναφέρω καί ἄλλο, ἵδιαίτερα ἐντυπωσιακό παράδειγμα περιφρονητικῆς συμπεριφορᾶς πρός τό Ἀνώτατο διοικητικό ὅργανο τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

“Ολοὶ οἱ Ἔλληνες παρακολούθησαν τήν προσκυνηματική Παπική ἐπίσκεψη στό χῶρο, πού στάθηκε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καί κήρυξε στούς Ἀθηναίους. Ὁ Πάπας, κατά τήν πρώτη φάση τῆς προετοιμασίας τῆς ἐπίσκεψης, ἔστειλε ἐπιστολή στόν πρόεδρο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ρωτοῦσε, ἂν ἡ ἑλληνικὴ Ἑκκλησία ἔχει δυσκολία νά συμφωνήσει μέ τήν πραγματοποίηση τῆς ἐπίσκεψης. Τό ἐρώτημα αὐτό ἔπρεπε νά διαβιβαστεῖ στήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας. Καί ἐκείνη, μετά ἀπό τίς ἀπαραίτητες διαθουλεύσεις, νά δώσει τήν ἀπάντηση. Ἡ ὑποχρέωση αὐτή τοῦ προέδρου ὑπαγορεύεται ρητά ἀπό τόν Καταστατικό Χάρτη τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Σύμφωνα μέ τήν παράγραφο α' τοῦ ἄρθρου 4, «Ἡ Ι.Σ.Ι. τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος... ρυθμίζει τάς σχέσεις τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετά τῶν ἐτεροδόξων». Οὕτε ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος, οὔτε, πολύ περισσότερο, ὁ πρόεδρος μόνος του εἶχαν τό δικαίωμα νά ἀποφανθοῦν ἂν ὁ Πάπας τῆς Ρώμης θά γίνει δεκτός καί μέ ποιές τιμές, ἀπό τήν Ἑκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Ἔπρεπε νά συγκληθεῖ τό Ἀνώτατο ὅργανο καί αὐτό νά διαμορφώσει καί νά στείλει τήν ἀπάντηση.

Αὐτή τή σαφή διάταξη τήν καταστρατήγησε ὁ κ. Χριστόδουλος. Καί, καταστρατηγώντας τή διάταξη τοῦ

Καταστατικοῦ Χάρτη, ταπείνωσε καί ἔξουθένωσε καί ἀχρήστεψε τήν Ἱεραρχία. Περιφρόνησε τούς Συνοδικούς Ἱεράρχες. Καί, αὐτός μόνος του, μέ τή συνεργασία τῶν προσώπων τῆς «παρασυναγωγῆς» του πήρε τήν πρωτοβουλία καί ὀργάνωσε τήν Παπική ἐπίσκεψη.

5. Ἄναγκαιο νά ἐπισημάνουμε καί νά σχολιάσουμε καί μιά ἄλλη πρωτοτυπία τοῦ κ. Χριστοδούλου, πού φανερώνει τήν πρόθεσή του νά καταστήσει τά μέλη τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπλά ἔξαπτέρυγα τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ του θρόνου.

Πάνω στήν Πνύκα διαβάστηκε ἔνα κοινό ἀνακοινωθέν. Τό ὑπογράφουν ὁ Πάπας τῆς Ρώμης καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν. Στήν προμετωπίδα αὐτοῦ τοῦ ἀνακοινωθέντος δηλώνεται: «Ἡμεῖς, ὁ Πάπας Ἰωάννης Παῦλος ὁ Β', Ἐπίσκοπος Ρώμης καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος Χριστόδουλος...». Ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης ὑπογράφει ως ἀπόλυτος μονάρχης, χωρίς καρμιά ἀναφορά ἥ ἔξαρτηση ἀπό τό σῶμα τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἑκκλησίας. Ἡ δήλωσή του αὐτή καί ἡ ὑπογραφή του βρίσκονται εύθυγραμμισμένες μέ τή Θεολογία τοῦ Παπισμοῦ. Καί δέν σοκάρουν τόν ἀποδέκτη. Ἀκόμα καί ἡ Ὁρθόδοξη συνείδηση, πού ἐπί μιά ὀλόκληρη χιλιετία ἀντιμάχεται τό Παπικό πρωτεῖο, δέν αἰφνιδιάζεται στό ἄκουσμα τῆς ἀπολυταρχικῆς, Παπικῆς ἀναφορᾶς. Ἡ ὅμοια, ὅμως, ἐμφάνιση τοῦ κ. Χριστοδούλου καί αἰφνιδιάζει καί σοκάρει. Ὁ κ. Χριστόδουλος ὑπογράφει τή δήλωση, ως ἀπόλυτος μονάρ-

χης διόλοκληρης τῆς ἑλληνικῆς Ἑκκλησίας. Χωρίς καμμιά ἀναφορά στή Σύνοδο τῶν Ἐπισκόπων, πού, Συνοδικά, ποιμαίνουν καί κατευθύνουν τήν Ὁρθόδοξην παρεμβολή τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. "Αν δέ κ. Χριστόδουλος δήλωνε, πώς ὑπογράφει, κατ' ἔξουσιοδότηση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ἡ δήλωσή του αὐτή θά ἄφηνε νά πνεύσει καί στό δυτικό ἡμισφαίριο ἔνα ἄρωμα Ὁρθοδοξίας. Τώρα, εύθυγραμμίστηκε μέ τή θεολογία καί μέ τήν πρακτική τοῦ Βατικανοῦ καί ἔγινε ό ἀχθοφόρος τοῦ Παπικοῦ ἴμπεριαλισμοῦ στήν Ὁρθόδοξη Ἑλλάδα.

Καί τό θέμα ἔχει καί τή φαιδρή προέκτασή του. 'Ο Πάπας, δὲ ὑπερεπίσκοπος τοῦ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ, ὑπέγραψε ἀπλῶς ως «ἐπίσκοπος Ρώμης». Μέ τήν ὑπογραφή του προσδιόρισε τήν ἔκταση τῆς ποιμαντικῆς δικαιοδοσίας του στά γεωγραφικά ὅρια τῆς ἰστορικῆς πρωτεύουσας τῆς ἀλλοτε δυτικῆς ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας. Δέν πρόσθεσε καμμιά ἄλλη ἔνδειξη, πού νά δείχνει ότι τό εύρος τῆς ἔξουσίας του ἐπεκτείνεται καί ἔξω ἀπό τά ὅρια τῆς Ρώμης. 'Ο κ. Χριστόδουλος ὑπέγραψε ως «Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος». Πολύ ἀνώτερος καί ἀπό τόν Πάπα. 'Ως Ἀρχιεπίσκοπος καί, μά-

λιστα, μοναδικός γιά ὅλη τήν Ἑλλάδα. Μέ εύρυτατες ἔξουσίες σ' διόλοκληρο τόν ἑλλαδικό χῶρο (πού δέν τίς ἔχει). Ποια θέση καί ποιά ἔξουσία καί ποιά ἀρμοδιότητα μποροῦν νά ἔχουν, μετά ἀπό αὐτή τήν ὑπογραφή, ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί οἱ 80 Μητροπολίτες, πού τή συγκροτοῦν καί πού ἔχουν χειροτονηθεῖ γιά νά συνδιοικοῦν διόλοκληρη τήν τοπική Ἑκκλησία καί γιά νά ποιμαίνουν, ἐλεύθεροι καί ἀνεπηρέαστοι, τίς Μητροπολιτικές τους περιφέρειες;

¤

"Ολα αὐτά, πράξεις ἀντικανονικές κατά συρροή καί παραβιάσεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη τῆς Ἑκκλησίας αὐθαίρετες, δείχνουν τήν ἔκταση καί τήν ἔνταση τῆς παραχάραξης τοῦ Συνοδικοῦ πολιτεύματος τῆς Ἑκκλησίας μας. Τά τρία χρόνια, πού τέρασαν, ἥταν χρόνια ἐφιαλτικά. Πληγώθηκε ἡ καρδιά τῆς Ὁρθοδοξίας μας. Ή Ἀγιοπνευματική διάσκεψη τῶν ποιμένων Της καί ἡ Συνοδική μελέτη τῶν ἐποχιακῶν προβλημάτων, πού διασαλεύουν τήν εἰρήνη τῆς.

Καί στόν δρίζοντα δέ διαφαίνεται ἐλπίδα μετάνοιας καί ἐπανάκαμψης.

**Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ**

Παπα-Γιάννη

Τό πῆρες τό σύνθημα; 'Ισχύς μου ἡ ἀγάπη τῶν γορίλων.

**Φιλικά
Παπα-Γιώργης**

“Οταν οί πηγές μιλοῦν

’Αποτελοῦμε μιά όμάδα νέων πού προσπαθοῦμε νά έχουμε μιά πρόσβαση στήν έπικαιρότητα, στά συγκεκριμένα ητοκουμέντα, πού οίκοδομούν τή σύγχρονη έκκλησιαστική ίστορία. Διαβάζοντας τή συνέντευξη τοῦ ’Αρχιεπισκόπου Χριστοδούλου στό **BHMAGAZINO** τῆς 11ης Φεβρουαρίου είλικρινά μᾶς οιφυδίασε ή διαστρέβλωση γνωστῶν σέ εύρυτατους κύκλους έκκλησιαστικῶν γεγονότων. Ο μητροπολίτης ’Απτικής και Μεγαρίδος Νικόδημος στό κύριο άρθρο τοῦ φύλλου 57 τῆς «’Ελεύθερης Πληροφόρησης» διατύπωσε κατηγορία (πού δυστυχώς έμεινε ἀναπάντητη) γιά ψευδή στοιχεῖα, τά όποια κατάθεσε ό ’Αρχιεπίσκοπος στή συνέντευξη αὐτή και γιά ἔξαπάτηση τοῦ πιστοῦ λαοῦ.

Θέλουμε και μεῖς, τηλεγραφικά, νά έντοπίσουμε και κάποια ἄλλα:

1) Μετριάζοντας τήν έντύπωση πού δημιουργεῖται ἀπό τήν έρωτηση τοῦ δημοσιογράφου ὅτι: «ὅ Σεραφείμ ἐμφανίστηκε ξαφνικά ώς ἀνθρωπος τοῦ Ιωαννίδη γιά νά ὄρκίσει τόν Γκιζίκη και ἐμμέσως ἔτσι ό Ιωαννίδης καθαιροῦσε τόν Ιερώνυμο», λέει ό ’Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος: «ὅ ’Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος είχε παραιτηθεῖ ἀλλες δύο φορές προηγουμένως και είχε ἀνακαλέσει

τίς παραιτήσεις του». Ισχυρίζεται μάλιστα ὅτι μιά τέτοια στάση «εἶχε βλάψει τό κύρος του» “Όλοι ὅμως γνωρίζουν (και πρώτος ό ’Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος) ὅτι:

α) Ή πρώτη παραίτηση τοῦ ’Αρχιεπισκόπου κατατέθηκε στή Σύνοδο τῆς Ιεραρχίας (8 Μαρτίου 1969). Η Ιεραρχία παμψηφεί

(πλήν μιᾶς λευκῆς ψήφου) δέν ἔκανε τήν παραίτηση δεκτή. Μπορεῖ νά βλάψει τό κύρος τοῦ ’Αρχιεπισκόπου μιά παραίτηση, πού δέ γίνεται ἀποδεκτή ἀπό τό σύνοδο τῆς Ιεραρχίας; Απεναντίας ή ἀπόρριψη αὐτή ἀποτέλεσε ἀναγνώριση τῆς ἀξίας του και τῆς προσφορᾶς του ἀπό ὅλους τούς Ιεράρχες τῆς Έκκλησίας τῆς Έλλάδος.

β) Ή δεύτερη παραίτηση κατατέθηκε στή Διαρκή Ιερά Σύνοδο (25-3-1973). Στή συνεδρίαση τῆς 2-4-1973 ή Δ.Ι.Σ. μέ ἀπόφασή της δέν ἔκανε και πάλι ἀποδεκτή τήν παραίτηση τοῦ ’Αρχιεπισκόπου Ιερωνύμου. Τοῦ παραχώρησε τρίμηνη ἄδεια, γιά νά ξεπεράσει τά θέματα ύγειας, και τόν καλούσει νά πειθαρχήσει στήν ἀπόφαση αὐτήν.

2) Λέει ό ’Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος: «Ο ’Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος είχε στείλει δύο ἐπιστολές εἰς τόν τότε δικτάτορα, τόν Παπαδόπουλο, διαμαρτυρόμενος γιά ὄρισμένες ἀπάνθρωπες μεταχειρίσεις ἀνθρώπων». Μέ αὐτόν τόν τρόπο διατυπώσεως ὑποβαθμίζει σκόπιμα τή σημασία τῶν ἐπιστολῶν, ἀφοῦ αὐτές ἀναφέρονταν στό σύνοδο τῶν πολιτικῶν κρατουμένων, και σέ μιά σειρά πράξεων βίας και καταπίεσης τοῦ λαοῦ. Μικρά δείγματα ἀπό τίς ἐπιστολές πείθουν τούς πάντες. «Η ὡμή

βία καί τό κράτος τοῦ χωροφύλακος ὀδηγοῦν ὅχι εἰς τήν Δημοκρατίαν ἀλλ' εἴτε εἰς τήν δουλείαν εἴτε εἰς τήν ἀνατροπήν». «Ἐκ πολλῶν καὶ πολλαχόθεν προερχομένων πληροφοριῶν, ἔχω ἡδη σχηματίσει τήν πεποίθησιν, ὅτι πρόκειται περὶ συστήματος καὶ τακτικῆς, τά δόποια ἐνθυμίζουν κομμουνιστικά ἢ χιτλερικά στρατόπεδα συγκεντρώσεως». «Λυποῦμαι δέ διότι αὐτήν τήν φοράν πρέπει νά σᾶς καταστήσω ἀπολύτως σαφές, ὅτι, ἂν ἡ κατάστασις τῶν πολιτικῶν κρατουμένων δέν ἀλλάξῃ ἄρδην, θά τό θεωρήσω στοιχειώδη ὑποχρέωσίν μου, νά συμμερισθῶ προσωπικῶς τάς κακουχίας των καὶ τά μαρτύριά των. Η θέσις μου θά παύσῃ νά εἶναι στήν 'Αγίας Φιλοθέης καὶ θά μεταφερθῇ πλησίον των».

3) Στήν ἐρώτηση τοῦ δημοσιογράφου: «μόνο πού ἡ τάξη (ἐπί 'Αρχιεπισκόπου Σεραφείμ) ἐπῆλθε μέ σειρά ἐκκαθαρίσεων» ὁ 'Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος ἀποκρύπτει σκοπίμως (ώς ἔνοχος) τήν πολύ σκληρή πραγματικότητα τῶν ἐκκαθαρίσεων ἐπί δικτατορίας Ἰωαννίδη. Περιορίζεται νά παραδεχθεῖ ἐκκαθαρίσεις «σέ ὅλα τά στελέχη τοῦ Ἱερωνύμου, τά δόποια ὑπῆρχαν στούς διαφόρους ἐκκλησιαστικούς ὄργανισμούς καὶ βεβαίως στήν Ἱερά Σύνοδο». Δηλαδή, γιά νά καταλάβουμε, ποιοί διώχθηκαν; Κλητήρες, ὑπάλληλοι ἢ ἵερεις στά γραφεῖα τῆς Συνόδου ἢ σέ ἄλλους ὄργανισμούς (Ἀποστολική Διακονία, Ο.Δ.Ε.Π., κ.ἄ.); Δέν διώχτηκαν μόνο οἱ δώδεκα(!) Μητροπολίτες, χωρίς καμμιά δικαστική διαδικασία, μέ τήν βοήθεια δικτατορικῶν Συντακτικῶν Πράξεων;

4) Κραυγαλέα παραχάραξη τῆς ἀλήθειας ἀποτελοῦν τά λόγια τοῦ 'Αρχιεπισκόπου Χριστόδουλου: «"Οταν ἔπεσε ἡ χούντα καὶ ἥρθε ἡ μεταπολίτευση ἐγώ τότε ἔγινα μητροπολίτης" "Ηδη ἔχουν ἀναφερθεῖ οἱ ἡμερομηνίες πού ἀνατρέπουν τόν ψευδή αὐτόν ίσχυρισμό. 'Απλῶς ἐμεῖς θέλουμε νά τονίσουμε, ὅτι ὅχι μόνον ἔξελέγη ὁ κ. Χριστόδουλος ἐπί χούντας, ἀλλά καί μέ τήν βοήθεια τῆς χούντας. Συντακτικές Πράξεις τῆς χούντας ὅρισαν τό ἐκ 32 Μητροπολιτῶν σῶμα τῆς «Ἱεραρχίας» καί τού ἔδωσαν τή δυνατότητα καί νά ἐκθρονίζει παράνομα καί ἀντικανονικά (ἐκτόπισε 12) Μητροπολίτες καί νά ἐκλέγει νέους (ἔξελεξε παράνομα καί ἀντικανονικά στή θέση ἐνός ἀπό τούς 12-στό Βόλο-τόν νῦν 'Αρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο).

5) "Οσο γιά τόν ίσχυρισμό τοῦ 'Αρχιεπισκόπου Χριστόδουλου ὅτι: «(ό Σεραφείμ) δέν ὁδήγησε σέ περιπέτειες τήν Ἐκκλησία», τά σχόλια περιττεύουν. Εἶναι γνωστά στό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας τά πολλά καί ποικίλα προβλήματα πού δημιουργήθηκαν ἐπί ἀρχιεπισκοπείας του. Προβλήματα, πού πλήγωσαν τό σῶμα καί ἔφεραν ἀλλεπάλληλους ἀναβρασμούς, ἐκρήξεις, καί μεγάλες κρίσεις. Τίς πληγές αὐτές δέν ἔχει κατορθώσει μέχρι σήμερα νά τίς γιατρέψει ἡ Ἐκκλησία μας.

Τελειώνοντας διερωτάται κανείς. "Έχει τό δικαίωμα ὁ 'Αρχιεπίσκοπος, στήν προσπάθειά του νά παρουσιάσει ἔνα δημοκρατικό προφίλ, νά συσκοτίζει τήν ἀνώμαλη καί παράνομη ἀναρρίχησή του στήν ἀρχιερωσύνη καί νά παρουσιάζει μιά ψευδή εἰκόνα τῶν πραγμάτων;

‘Ο Μακαριστός’ Αρχιεπίσκοπος Τερώνυμος ήταν ἐκλεκτός τίνος;

Τό ετος 1962 σοβαρή κρίση ξέσπασε στή διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας. Μετά τήν κοίμηση τοῦ ἀπό Πατρῶν Ἀρχιεπισκόπου Θεοκλήτου (Παναγιωτοπούλου), ἡ Ιεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μέ διαπλυτη πλειοφηφία, ἔξελεξε ὡς Ἀρχιεπίσκοπο γνωστό μέλος της. Ἡ ἐκλογή αὐτή ἔγινε αἰτία νά ξεσπάσει θύελλα διαμαρτυριῶν ἀπό ἐπωνύμους και μή. Ἐφημερίδες και δημοσιογράφοι, ἀλλά και διαπρεπεῖς πανεπιστημιακοί δάσκαλοι και θεολόγοι, ἐκλιπαροῦσαν τό νεοεκλεγέντα Ἀρχιεπίσκοπο νά παραιτηθεῖ, γιά νά κοπάσει ὁ Θόρυβος. Ὁ ἕιδος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος και ἡ ἐκλέξασα αὐτὸν Ιεραρχία «ἰδόντες τόν σεισμόν και τά γενόμενα» σιώπησαν και δέν τόλμησαν νά διατυπώσουν κανένα σοβαρό και ὑπεύθυνο ὑπερασπιστικό λόγο. Και τελικά, ὑπό τή γενική κατακραυγή, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀναγκάσθηκε, μετά δεκαπέντε ἡμέρες, νά ὑποβάλει τήν παραίτησή του. Δέν θά ἀναφερθοῦμε οὔτε στό πρόσωπο ἐκείνου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, οὔτε στίς κατηγορίες, πού τοῦ ἀποδίδονταν. Κανείς δέν μπορεῖ νά γνωρίζει πῶς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐκείνος ἔψυγε ἀπό τήν παρούσα ζωή γιά νά παρουσιασθεί πρό τοῦ Βῆματος τοῦ Δικαίου Κριτῆ. Ὁ Κύριος ἀς τόν κρίνει και ἀς τόν ἀναπάυσει. Δύο ὅμως ἐπιστολές, οἱ δόποιες είδαν τό φῶς τῆς δημοσιότητας και οἱ δόποιες, μετά τήν πάροδο μακροῦ χρόνου ἀπό τά κρίσμα ἐκείνα γεγονότα ἀνταλλάχθηκαν μεταξύ αὐτοῦ και τοῦ μετέπειτα Ἀρχιεπισκόπου Τερωνύμου, συγκινοῦν τόν ἀναγνώστη μέ τό περιεχόμενό τους. Δέν θά παραλείψουμε ὅμως νά ἐπισημάνουμε και νά τονίσουμε ἐκείνο πού προβλημάτισε και σκανδάλισε σοβαρότατα τό πλήρωμα. Και αὐτό ἡταν ἡ μέγιστη εύθυνη, πού ἐβάρυνε τήν τότε Ιεραρχία (τήν μετέπειτα μετονομασθείσα σε «Πρεσβυτέρα»!), γιά τήν ἀστοχη αὐτή ἐκλογή, ἡ ὄποια, μέ τή σύντομη ἔξελιξή της και τή θλιψερή κατάληξή της, ἔγινε αἰτία νά πληγεῖ βαρύτατα τό κύρος τῆς Ἐκκλησίας.

Λίγα ὅμως χρόνια μετά τά τραγικά ἐκεῖνα γεγονότα, τά πολιτικά μας πράγματα ἀλλαξάν. Τό ετος 1967, στήν πατρίδα μας, τή διακυβέρνηση ἀνέλαβε δικτατορικό καθεστώς. Ἐπόμενο ἡταν νά ἐπηρεασθοῦν και τά ἐκκλησιαστικά μας πράγματα. Συγκροτήθηκε Ἀριστίνδην Σύνοδος, πού τήν ἀποτελοῦσαν (σχεδόν στό σύνολό της) ἄξιοι και ἐγνωσμένου κύρους και ἥθους Τεράρχες. Και τοῦτο κατά γενική ὄμοιογία και παραδοχή. Θά πρέπει νά λεχθεῖ ὅτι ἡ συγκρότηση Ἀριστίνδην Συνόδων δέν ἡταν πρωτόγνωρο γεγονός. Ἄν αὐτό δέν μπορεῖ νά χαρακτηρισθεῖ σύνηθες στήν ἐκκλησιαστική ιστορία, πάντως δέν μπορεῖ νά θεωρηθεῖ σπάνιο. Κατά σύμπτωση οἱ Ιεράρχες ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, κατά τό μεγαλύτερο ποσοστό, ἀνηγγαν τήν ἐκλογή τους σέ Ἀριστίνδην Συνόδους. Ἡ Σύνοδος λοιπόν αὐτή ἔξελεξε ὄμοφώνως ὡς Ἀρχιεπίσκοπο τόν τότε Ἀρχιμανδρίτη Τερωνύμο (Κοτσώνη). Κληρικό μέ βαθύ ἐκκλησιαστικό φρόνημα, μέ ἔνθεο ζῆλο, μέ σπάνια θεολογική και ἀκαδημαϊκή παιδεία, μέ ἀκέραιο ἥθος και ἀδαμάντινο χαρακτήρα και πάνω ἀπό ὅλα μέ φόβο Θεοῦ.

Ἡ ἀποδοχή ἡταν γενική. Ἀκόμη και ἀπό ἐκείνους, οἱ ὄποιοι μετά τήν πτώση του και τήν ἐγκατάλειψή του (ώς συνήθως συμβαίνει) στραφηκαν ἐναντίον του και τόν πολέμησαν μέ πεισμα και ἐμπάθεια. Αὐτό ἀποδεικνύεται τόσο ἀπό τήν παρουσία τοῦ συνόλου σχεδόν τῶν Ιεραρχῶν και λοιπῶν ἐκκλησιαστικῶν παραγόντων κατά τήν χειροτονία και τήν ἐνθρόνισή του, ὅσο και ἀπό τό πλῆθος τῶν συγχαρητηρίων εὐχῶν, πού κατέκλυσαν τό μέγαρο τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἀλλά και ἀπό τήν αὐθόρυητη ἐκδήλωση τῆς διάθεσης συνεργασίας στό μεγάλης πυνοῆς ἀναγεννητικό, γιά τήν Ἐκκλησία, ἔργο του. Μεταξύ δέ αὐτῶν, πού ἔσπευσαν νά συμπαρασταθοῦν στό ἔργο αὐτό τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου, ἡταν και ὁ τότε Ἀρχιμανδρίτης και σημερινός Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος. Και αὐτό είναι πρός τιμή του. Ὁ Θεός εὐδόκησε, ὡστε ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας, μετά τά τραύματα ἀπό τήν πρό δλίγων ἔτῶν σοβαρή περιπέτεια, νά ἐπανεύρει και πάλι τή σωστή πορεία της. Και δέν θά ἡταν ὑπερβολή, ἀν ἡ περίοδος αὐτή τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Τερωνύμου χαρακτη-

ρισθεῖ ὡς ἡ «χρυσῆ ἐποχή τῆς ἑλλαδικῆς Ἑκκλησίας». "Ἐτοι ἀσφαλῶς θά τὴν καταγράφει καὶ δὲκαλησιαστικός ἴστορικός τοῦ μέλλοντος, ὅταν τὰ χρόνια περάσουν καὶ καπάσουν πλέον τὰ πάθη, οἱ μικρότητες καὶ οἱ ἐμπάθειες.

Καὶ ἔρωτᾶται: "Ἡταν λοιπόν ὁ μακαριστός Ἱερώνυμος ἐκλεκτός τῆς δικτατορίας; Ἡ ἀπάντηση εἶναι σαφής. ΟΧΙ. Ὁπωδήποτε ΟΧΙ. Μία τέτοια ὅμως κατηγορηματική καὶ ἀνεπιφύλακτη ἀπάντηση καταλείπει στὸν ἀναγνώστη (καὶ δικαιολογημένα) εὔλογες ἀμφιβολίες, ἀν δέν συνοδεύεται καὶ ἀπὸ ἀποδείξεις. Καὶ τοῦτο γίνεται, ὅχι γιατί ὁ μακαριστός Γέροντας ἔχει ἀνάγκη ἀπό τῇ δικῇ μας συνηγορία, ἀλλὰ γιά ἔνα καὶ μόνο σκοπό. Γιά νά διαλυθεῖ ἐπιτέλους ὁ μύθος, ὁ ὅποιος σκόπιμα δημιουργήθηκε καὶ ὑποπτα συντηρήθηκε μέχρι καὶ τίς ἡμέρες μας. Καὶ κατασκευάσθηκε γιά τό μοναδικό λόγο πού εἶναι τοῦτος: Μή δυνάμενοι οἱ ἐπικριτές του νά προσάφουν «σπίλον ἥρυτίδα» ή τι τῶν τοιούτων» στόν ἄγιο Γέροντα, τοῦ προσέδωσαν τὸν χαρακτηρισμό τοῦ «ἐκλεκτοῦ τῆς χούντας», μιά καὶ ὁ χαρακτηρισμός αὐτός, εἰδικά στίς ἡμέρες μας, «πουλάει πολύ», γιά νά χρησιμοποιήσουμε μοντέρνα λαϊκή ἔκφραση.

Καὶ ἵδου οἱ ἀποδείξεις:

1. Ὁ διαπρεπής Πανεπιστημιακός καθηγητής τῆς Τεολογίας καὶ μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Μάρκος Σιώτης παρέστη στίν κρίσιμη ἔκείνη συνεδρία τῆς Ἀριστίνδην Συνόδου τοῦ 1967 ὡς Κυβερνητικός Ἐπίτροπος, διορισμένος ἀπό τὴν προηγούμενη δημοκρατική Κυβέρνηση καὶ ὅχι ἀπό τό δικτατορικό καθεστώς. Ἀργότερα, κατά τό 1989, δ. κ. Σιώτης, σέ ἐπίσημη ὅμιλία του στό βῆμα τῆς ἑδῶ «Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας» εἴπε μεταξύ ἄλλων καὶ τοῦτα τά σπουδαῖα: «Ἡ διαδικασία τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου εἶχε ὀλοκληρωθεῖ, ὅταν ὁ κλητήριος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐνέφανίσθη καὶ εἴπεν ὅτι εἰς τό Γραφεῖον τοῦ Προέδρου ἦλθαν οἱ συνταγματάρχαι Γ. Παπαδόπουλος, Στ. Παττακός καὶ Ν. Μακαρέζος καὶ παρακαλοῦν νά διακοπῇ ἐπ' ὀλίγον ἡ συνεδρία γιά νά ἀνακοινώσουν κάτι εἰς τόν προεδρεύοντα»... «Οταν κατόπιν συνήντησε (δ. κ. Σιώτης) τόν προεδρεύοντα καὶ τόν ἔρωτησε τί ἥθελαν οἱ ἐπισκέ-

πτες, ἔλαβε τήν ἀπάντηση, δτι εἶχαν ἔλθει γιά νά παρακαλέσουν τά μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου νά προτιμήσουν κατά τήν ἐκλογή τόν Σεβασμιώτατο, τότε, Μητροπολίτη Καστορίας Δωρόθεο. »Ελαβαν, ὅμως, τήν πληροφορία, δτι ἡ ἐκλογή εἶχε τελειώσει.

2. Ὁ στρατηγός Στυλιανός Παττακός, ἔνας ἀπό τούς τρεῖς Πρωτεργάτες τῆς δικτατορίας τῆς 21ης Ἀπριλίου, σέ πολύ πρόσφατη συνέντευξή του σέ γνωστή ἀθηναϊκή ἐφημερίδα, δήλωσε καὶ τά ἔξης βαρυσήμαντα: «...Τόν μακαριστόν Ἱερώνυμο δέν τόν ἐξέλεξε ἡ ἀπανάστασις. Δέν τόν ἐγνώριζε κάν... Δέν τόν ἐγνωρίζαμε καὶ θέλαμε κάποιον ἄλλον. Ἄλλα δέν προλάβαμε. Κατά τήν ἐκλογή τοῦ Ἱερώνυμου εύρισκόμεθα κάπου οἱ τρεῖς μας: Παπαδόπουλος, Μακαρέζος καὶ Παττακός καὶ ζητήσαμε τήν διακοπήν τῆς διαδικασίας. Καὶ μᾶς είπαν ὅτι τελείωσε ἡ διαδικασία. »Ἔχει ἡδη ἐκλεγεῖ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος». Καὶ προσθέτει παρακάτω ὁ ἴδιος: «...Δέν θέλαμε Ἀρχιεπίσκοπο ἔνα ἀγνωστο πρόσωπο, ὅπως δ Ἱερώνυμος... Θέλαμε τό Δωρόθεο, Δεσπότη Καστορίας...». Οι δύο αὐτές δηλώσεις, προερχόμενες ἀπό διάφορα, ἀγνωστα προφανῶς μεταξύ των πρόσωπα, καίτοι ἀπέχουν μεταξύ τους πολλά χρόνια, συμπίπτουν ἀπόλυτα στίς περιγραφές, οἱ ὅποιες εἶναι καὶ σαφεῖς καὶ εἰλικρινεῖς. Ἐκλεκτός λοιπόν τῆς «χούντας» ἥταν ὁ ἀπό Καστορίας Δωρόθεος καὶ ὅχι δ μακ. Ἱερώνυμος. Καὶ γιά μέν τόν Ἱερώνυμο κατασκευάσθηκε σκόπιμα ὁ μύθος τοῦ «χοουντικοῦ», θεωρήθηκε καὶ ὁ ἴδιος καὶ τό περιβάλλον του μίασμα καὶ διώχθηκε μέ ἐμπάθεια. Ὁ ἄλλος, ὅμως, δ. Δεσπότης, γιά τόν ὅποιο ἐμπράκτως ἐκδηλώθηκε ἡ προστασία τῶν Πρωτεργατῶν τῆς δικτατορίας, τί ἀπέγινε; Τιμήθηκε δεόντως ἀπό τή νέα ἐκκλησιαστική ἡγεσία, πού ἐκλέχθηκε ὑπό τίς εὐλογίες τοῦ νέου δικτάτορα Ἰωαννίδη. Καὶ μάλιστα ἐπιβραβεύθηκε μέ τή μετάθεσή του ἀπό τήν ἀκριτική Μητρόπολη Καστορίας στήν κεντρική Μητρόπολη Ἀττικῆς μέ ἕδρα τήν Κηφισία, ἀφοῦ ἀπομακρύνθηκε «βιαίως» δ. Κανονικός Μητροπολίτης.

3. Πολλές λεπτομερεῖς παραθέσεις γεγονότων καὶ περιστατικῶν θά εύρει κανείς στό βιβλίο, πού ἐδόθηκε ἀπό τόν ἴδιο τόν Ἀρχιεπί-

σκοπο Ίερώνυμο μετά τήν ἀπομάκρυνσή του καί φέρει τόν τίτλο «Τό δρᾶμα ἐνός Ἀρχιεπισκόπου». Δέν θά παραθέσουμε ἀποσπάσματα ἀπό τό βιβλίο αὐτό. Θά ἀφήσουμε τόν ἀναγνώστη νά τά μελετήσει αὐτούσια στίς σελίδες τοῦ βιβλίου. Ἐκεὶ θά διαπιστώσει τό βαθύ πόνο καί τή μεγάλη ἀγωνία τοῦ ἀγίου αὐτοῦ Γέροντα ἀπό τά πολλά προσκόμματα, πού συναντοῦσε ἀπό τούς τότε χυβερνῶντες στήν πορεία τοῦ μεγάλης πνοῆς ἔργου του. Είναι ἐν πολλοῖς γνωστά αὐτά τά γεγονότα καί ἀσφαλῶς αὐτά ἀποτελοῦν καί τήν πλέον γνήσια μαρτυρία.

4. Καί κάτι τελευταῖο. «Ολα αὐτά τά γεγονότα μέ τά προσκόμματα, τά ἀδιέξοδα καί τίς ἀγωνίες ταλαιπώρησαν πολύ τόν Ἀρχιεπίσκοπο. Ἐκλόνισαν καί τήν ἥδη βεβαρημένη κατάσταση τῆς ὑγείας του. Καί πολλές φορές εἶχε ἐκφράσει τή βούλησή του νά ἀποσυρθεῖ. Καί ἐδῶ παρατηρεῖται καί τοῦτο τό παράδοξο. Στίς προθέσεις του αὐτές συνάντησε τήν ἀπόλυτη ἀντίθεση (!) ὅλων (σχεδόν) τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας, ἀκόμη καί ἔκεινων, οἱ ὄποιοι, ὅταν τά ἐκκλησιαστικά πράγματα ἄλλαξαν, στράφηκαν μέ τόσο πεῖσμα καί μέ τέτοια ἐμπάθεια ἐναντίον του. Ἐδῶ θά πρέπει νά παραθέσουμε ἔνα πολύ χαρακτηριστικό περιστατικό ἀπό τήν ὑποβληθεῖσα τό 1969 παραίτηση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. Καταγράφεται στό ἐκκλησιαστικό περιοδικό «Ἐνορία» τοῦ ἔτους 1969 καί μεταφέρεται στό βιβλίο «Ἡ μεγάλη προδοσία» τοῦ μακαριστοῦ πανεπιστημιακοῦ καθηγητῆ τῆς Θεολογίας κ. Κ. Μουρατίδη «...Ο Μητροπολίτης Ἰωαννίνων Σεραφείμ (σημ. ἐκπρόσωπος Τύπου, τότε, τῆς Συνόδου) ἀφηγήθη: "...Κατάπληξις, αἰφνιδιασμός καί θλιψίς συνεῖχε διά τήν ἀπόφασιν αὐτήν (σημ. τῆς παραίτησεως). Καί δύολογῶς ὅτι ὑπῆρξε μία θαυμασία καί πεφωτισμένη στιγμή τῆς Ἱεραρχίας, ὅταν ὅλα τά μέλη της μέ ἐκδηλον συγκίνησιν καί μέ δάκρυα εἰς τούς ὁφθαλμούς ἀνεκάλεσαν τόν Ἀρχιεπίσκοπον. Ἐπρεπε νά είσθε εἰς τήν αἴθουσαν, διά νά δῆτε τήν δύσθυμον θέλησιν τῆς Ἱεραρχίας(!)... Ἐπακολούθησε μία θριαμβευτική φηφοφορία κατά τῆς παραίτησεως καί ὑπέρ τῆς ἀνακλήσεως αὐτῆς. Καί τό ἀποτέλεσμα τῆς φηφοφορίας ἦτο ἡ παμφηφεί πρότασις πρός ἀνάκλησιν(!)... Η φῆφος

ἔχει τήν ἔννοια, ὅτι δέν θέλομεν νά παραιτηθῇ καί τόν δεχόμεθα ὡς Προκαθήμενον. Ἡ ἐπάνοδός του ἐπανηγυρίσθη!»! Σχόλιο οὐδέν. Τό κείμενο ἀπό μόνο του είναι πολύ εὔγλωττο. Ὁρισμένες ὅμως χαρακτηριστικές λέξεις καί φράσεις τοῦ μικροῦ αὐτοῦ ἀποσπάσματος ἃς προσπαθήσουν οἱ ἀναγνῶστες νά τίς συνδυάσουν καί νά τίς ἐμρηνεύσουν μέ ὅλα, ὅσα οἱ ἴδιοι ἐκκλησιαστικοί παράγοντες καταμαρτύρησαν σέ βάρος τοῦ ἀγίου αὐτοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἀπό τήν ἀπομάκρυνσή του μέχρι τήν κοίμησή του, ἀλλά καί μετά ἀπ' αὐτή καί μέχρι σήμερα.

Καί τό συμπέρασμα: Ο Ἀρχιεπίσκοπος Ἰερώνυμος δέν ἦταν ὁ «ἐκλεκτός τῆς δικτατορίας». Καί τοῦτο ἀποτελεῖ πλέον γεγονός ἀναντίρρητο, παρά τό μύθο πού κατασκευάσθηκε καί καλλιεργήθηκε. Ο μακαριστός Γέροντας ἔφερε ὅμως τόν τίτλο τοῦ «ἐκλεκτοῦ». Καί τόν ἔφερε δικαίως, γιατί πράγματι ἦταν «ὁ ἐκλεκτός τοῦ Θεοῦ καί ὁ ἐκλεκτός τῆς Ἐκκλησίας». Ἐπιτέλεσε μέ βαθύ αἰσθημα εὐθύνης, ἀθόρυβα καί μέ φόβο Θεοῦ, ἔργο, παρόμοιο τοῦ ὄποιου δέν ἐγνώρισε ποτέ ἡ νεότερη ἐλλαδική Ἐκκλησία. Καί κλεινοντας τό ταπεινό καί ἐπιβεβλημένο αὐτό μνημόσυνο γιά τόν μεγάλο αὐτόν Ἀρχιεπίσκοπο τῆς ἀγάπης, τῆς προσφορᾶς καί τῆς θυσίας, πρέπει νά ἐπαναλάβουμε καί πάλι τοῦτο. Ο μακ. Ἰερώνυμος ἔγραψε τήν «χρυσή σελίδα» τῆς οὐγρονής ἐλλαδικῆς Ἐκκλησίας. Καί ἔτσι θά τόν ἀποδώσει ἡ ἱστορία στούς ἐπιγενομένους.

Γ.Ι.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο
Ἐκκλησιαστικῆς ἐνημέρωσης.

· Ιδιοκτήτης:

ό Μητροπολίτης
Ἀπτικής καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Διεύθυνση: 19011 Λύλων Λαττικής.
Τυπογραφείο Κωνσταντίνου Σαγιδά,
Ιωαννίνων 6 Μοσχάτο.

**Ο' Απόστολος Παῦλος,
ιδρυτής τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος**

«...καθώς δεδοκιμάσμεθα ύπό του Θεοῦ πιστευθῆναι τό εὐαγγέλιον, οὕτω λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες, ἀλλά τῷ Θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τάς καρδίας ἡμῶν. οὗτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν, καθώς οἶδατε, οὗτε ἐν προφάσει πλεονεξίας, Θεός μάρτυς, οὗτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὗτε ἀφ' ὑμῶν οὕτε ἀπό ἄλλων, δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι, ἀλλ' ἐγενήθημεν ἥπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν, ὡς ἂν τροφός θάλπη τά έαυτῆς τέκνα· οὕτως ὁμειρόμενοι ὑμῶν εύδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τό εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλά καὶ τάς έαυτῶν ψυχάς, διότι ἀγαπητοί ἡμῖν γεγένησθε... ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ Θεός ὡς ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύοντιν ἐγενήθημεν».

(Α' Θεσσαλονικεῖς β' 4-10)

**Ο' Αρχ. Χριστόδουλος,
ποιμήν τῆς Ἐκκλησίας τῶν
Ἀθηνῶν**

«Προσπαθοῦν νά μᾶς ἐπιβάλονταν νά κλειστοῦμε στό καβούκι μας, νά μή μιλᾶμε γιά τό Χριστό, γιατί ἔτσι φανατίζουμε τόν κόσμο. Αύτό λένε οἱ δημοκράτες ἐντός εἰσαγωγικῶν, οἱ σημερινοί, πού ἐνδιαφέρονται γιά τήν κοινωνική εἰρήνη. "Οταν ἐκεῖνοι, μέ αὐτά πού λένε, διχάζουν τόν κόσμο εἶναι καλά;... Μᾶς λένε φανατικούς, φονταμενταλιστές, μισαλλόδοξους, ἀνθρώπους, πού δέν μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ κοινωνική ἐνότητα. Σέ δλους αὐτούς, πού βλέπω νά μιλοῦν ἐναντίον μας ἀπό τά τηλεοπτικά παράθυρα καὶ τραπέζια, ἀπαντῶ: Δέν θά υπακούσουμε... "Αν θέλουν, ἃς τήν ἀνεχτοῦν αὐτή τήν Ἐκκλησία. "Αν, πάλι, δέν τούς ἀρέσει, ἃς πάρουν τό καπελάκι τους καὶ ἃς μᾶς ἀφήσουν ἥσυχους νά ἐπιτελέσουμε τό καθῆκον μας».

(24 Μαΐου 2001)